

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE CONXUNTO I - II
 CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
 TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)
 CURSO 2022/2023

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: CONXUNTO I - II (1º e 2º Cuadrimestre)										
ESPECIALIDADE	PEDAGOXÍA						ITINERARIO		PEDAGOXÍA XERAL E DA LINGUAXE MUSICAL	
CARÁCTER	OBRIGATORIO						TIPO DE CLASE		COLECTIVA	
DEPARTAMENTO	PEDAGOXÍA						XEFA DE DPTO.		ADRIANA CRISTINA GARCÍA GARCÍA	
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	TOMÁS SÁNCHEZ SÁNCHEZ
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1,5 horas
ECTS/CUAD.	3	3							Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS						EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA	
	TOMÁS SÁNCHEZ SÁNCHEZ						tomassanchezxunta@gmail.com		LUNS: 17:00 – 17:30 MÉRCORES: 21:30 – 22:00	

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Interpretación musical en grupo con diferentes formacións, repertorios e instrumentos, incluíndo o instrumento principal. Desenrolo de hábitos e técnicas de ensaio. Posta en común de criterios interpretativos. Fundamentos de dirección en pequenas agrupacións. Desenrolo de proxectos musicais colectivos.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os correspondentes ao nivel profesional das materias de Pedagogía, Linguaxe Musical, Harmonía, Análise, Historia de la Música, Conxunto, Coro etc.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Instrumentos Escolares
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T: 1, 7, 9, 10
COMPETENCIAS XERAIS:	X: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 13, 17, 21, 22
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EP: 2, 3, 4, 5, 8, 11
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Comprender os conceptos básicos do traballo co conxunto instrumental e levalos a práctica.	Todas
2. Estudar e practicar a técnica dos instrumentos de percusión Orff (determinados e indeterminados). Coñecer as súas características e as súas posibilidades sonoras para utilízalas na interpretación individual e colectiva.	Todas
3. Introducción breve a técnica de dirección, con especial atención as entradas.	Todas
4. Crear no alumnado o hábito de escoitar.	Todas
5. Aplicar unha sensibilidade auditiva que valore a existencia da calidade sonora.	Todas
6. Crear no alumno o hábito de cantar e tocar simultaneamente.	Todas
7. Interpretar un repertorio individual e de conxunto de diferentes estilos adecuado as dificultades do nivel elemental.	Todas
8. Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e de memoria nestes instrumentos.	Todas

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN (1º Cuadrimestre)		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1	1.1. Os instrumentos escolares.	4
Tema 2	2.1. A percusión corporal. 2.2. Palmas, pes, xeonllos, dedos, boca. 2.3. Repertorio. 2.4. Improvisación. 2.5. Lectura a vista. 2.6. Grafías. Símbolos gráficos.	5
Tema 3	3.1. O ensaio. 3.2. Técnica do ensaio. 3.3. Posta en común de criterios interpretativos.	2
Tema 4	4.1. Dirección de pequenas agrupacións. 4.2. Colocación de instrumentos.	1
Tema 5	5.1. Desenrolo de proxectos musicais colectivos.	4
TOTAL SESIÓNS:		16

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN (2º Cuadrimestre)		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1	1.1. Instrumentacións.	2
Tema 2	2.1. Os instrumentos de pequena percusión. 2.2. Gama tímbrica: membrana, metal e madeira.	2
Tema 3	3.1. Instrumentos de láminas.	3
Tema 4	4.1. Instrumentos de membrana. 4.2. Círculos de percusión.	3
Tema 5	5.1. Práctica do conxunto.	3
Tema 6	6.1. Ensino e aprendizaxe de pezas instrumentais.	3
TOTAL SESIÓNS:		16

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE (1º Cuadrimestre)			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	5	-	5
Exposición práctica	5	-	5
Práctica individual (estudo)	-	26	26
Práctica colectiva	6	-	6
Lectura guiada e comentario de fontes	-	10	10
Exposición e debate de traballos	5	-	5
Composición de pezas instrumentais	-	10	10
Portafolios	-	20	20
Titorías	1	-	1
Actividades de avaliación	2	-	2
TOTAL HORAS:			90

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE (2º Cuadrimestre)			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral	5	-	5
Exposición práctica	5	-	5
Práctica individual (estudo)	-	26	26
Práctica colectiva	6	-	6
Lectura guiada e comentario de fontes	-	10	10
Exposición e debate de traballos	5	-	5
Composición de pezas instrumentais	-	10	10
Portafolios	-	20	20
Titorías	1	-	1
Actividades de avaliación	2	-	2
TOTAL HORAS:			90

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Asistencia presencial	Observación sistemática individual do discente, a través dunha ficha de valoración descritiva do grao de consecución dos contidos, nunha contorna de actividade no aula, valorando de forma concreta a aplicación dos contidos ás diferentes situacións que se propoñan. Participación nas postas en común sobre os contidos sinalados, demostrando un certo grao de sentido crítico e de análise, avalado pola lóxica e polos saberes adquiridos, na defensa das opinións. Participación de forma activa en clase, preguntando cantas dúbidas presentenllos e propondo todos os proxectos que se nos ocorran, sexan grandes ou pequenos.	Todas	50%
Práctica colectiva	Interpretación correcta das obras traballadas. Improvisacións condicionadas ou non.	Todas	40%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, repertorio, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, aportacións dos compañeiros/as, bibliografía etc. Reflexión sobre a materia, o aprendido na mesma.	Todas	10%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Parte práctica	Interpretación de obras de láminas sinxela e de obras de percusión indeterminada. Improvisación sobre unha canción popular ou moderna. Interpretación de obras con instrumento musical principal a solo ou en grupo. Interpretación o piano e voz de obras traballadas durante o cuadrimestre. Interpretación de obras de percusión corporal.	Todas	90%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, repertorio, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, aportacións dos compañeiros/as, bibliografía etc.	Todas	10%

	Reflexión sobre a materia, o aprendido na mesma.		
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)			
*(Alumnos que superen as 4 faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)			
Parte práctica	Interpretación de obras de láminas sinxela e de obras de percusión indeterminada. Improvisación sobre unha canción popular ou moderna. Interpretación de obras con instrumento musical principal a solo ou en grupo. Interpretación o piano e voz de obras traballadas durante o cuadrimestre. Interpretación de obras de percusión corporal.	Todas	90%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, repertorio, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, aportacións dos compañeiros/as, bibliografía etc. Reflexión sobre a materia, o aprendido na mesma.	Todas	10%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Parte práctica	Interpretación de obras de láminas sinxela e de obras de percusión indeterminada. Improvisación sobre unha canción popular ou moderna. Interpretación de obras con instrumento musical principal a solo ou en grupo. Interpretación o piano e voz de obras traballadas durante o cuadrimestre. Interpretación de obras de percusión corporal.	Todas	90%
Portafolios	Colección sistemática do traballo: revisións, auto-análise, ideas principais dos contidos, conclusións do traballo en equipo, exercicios, auto-avaliacións, dúbidas resoltas, repertorio, apuntes, reseñas e comentarios de fontes, aportacións dos compañeiros/as, bibliografía etc. Reflexión sobre a materia, o aprendido na mesma.	Todas	10%
Observacións: Tódolos apartados deberán estar aprobados de forma independente para facer a media.			

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

- AKOSCHKY, J. Cotidiáfonos. Instrumentos sonoros realizados con osbjetos cotidianos. Ricordi Americana. Buenos Aires, 1988.
- BENSAYA, P. Instrumentos de papel. Construcción y consejos para la ejecución. Aplicación en el aula. Ricordi Americana. Buenos Aires, 1986.
- BLADES, J. Los instrumentos de percusión y su historia.
- CALDERER, M.; RIBÓN, M. Instrumentos Musicales. Gorg Blanc International.
- CASTRO, C. Esto e percusión! Dos acordes.
- DÍAZ, S. y otros. Albúm de Música y Educación. Composiciones actuales para el aula. XX aniversario de la revista Música y Educación. 1988-2008. Editorial Musicalis.
- GONZÁLEZ RODRÍGUEZ, C. Mi orquesta escolar. 26 canciones instrumentadas para coro de voces, flautas e instrumental Orff. San Pablo Musicales.
- Grüner, M. (2011) Orff Instruments and how to play them. Schott. Berlin
- HEMSY DE GAINZA, V. Ritmo Musical y banda de percusión en la escuela primaria. Eudeba.
- JACQUET, Y. Construcción de instrumentos. Fuzeau.
- MARTÍNEZ, L. Orquestaciones para instrumentos escolares. Real Musical.
- MERCADER, N. Djembé (DVD). Ventilador Music.
- MERCADER, N. Darbuka. (DVD). Ventilador Music.
- MERCADER, N. Bongos (DVD). Ventilador Music.
- MOLAS, S. ; HERRERA, M.A. Baquetas. Percusión en la escuela. Edicions de la Universitat de Lleida, 2003.
- Páez, R. (2018) Creación de recursos musicales I. El arreglo para conjunto instrumental escolar [1]
- PALACIOS, F.; RIVEIRO, L. Artilugios e instrumentos para hacer música. Ópera Tres. Madrid, 1990.
- PEÑA VILLAR, F. O engado da música. Ir indo.
- PEREIRA, A. Lectura rítmica (con CD). Carisch Music
- PEREIRA, A.; MERCADER, N. Percumanía (con CD). Carisch Music.
- PLAZA, A.; MOLINA, E. Conjunto instrumental para láminas y pequeña percusión. Enclave creativa.
- ROCA, F. Percusión corporal. Editorial A-3. Barcelona.
- SIGNORELLI, M. Bim, bum, bam. Instrumentos musicales para hacer en casa. Fuenteantigua S. A. Madrid, 1981.
- STADLER, W. Percusión.
- VERA PINTO, C. Manual de percusión. Ed. Universidad Católica de Chile.
- WUYTACK, J. Musicalia. Orff-instrumentarium.